

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Всеукраїнського круглого столу на тему:
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ»**

09 грудня 2025 року

м. Біла Церква – 2025 р.

ЗМІСТ

1. Ковальчук І.В. ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: СИНЕРГІЯ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ.....	4
2. Сімакова С.І. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ ПІД ЧАС НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	6
3. Кузьомко Т.Р. РОЛЬ МЕДІА У ВИКРИТТІ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО ЧАСУ	8
4. Гулько Я.О. КОРУПЦІЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	10
5. Сімакова С.І., Ключко В.М. ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	14
6. Сокиринська О.А. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ЗАБОРОНА «КИЛИМОВИХ БОМБАРДУВАНЬ» АБО КИДАННЯ БОМБ ПО ПЛОЩАХ	17
7. Ломакіна І.Ю. ЦІНА ТІНЬОВОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ: ВПЛИВ КОРУПЦІЇ НА ЯКІСТЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ УКРАЇНИ	19
8. Аргат Я.П. ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО АГРОБІЗНЕСУ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ВИМОГИ ТА КОРУПЦІЙНІ ЗАГРОЗИ	21
9. Бровко Н.І. КОРУПЦІЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ВИКЛИК У РОЗБУДОВІ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ	24
10.Макарчук В.В. КОРУПЦІЯ ЯК ФАКТОР ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ	26
11.Настіна О.І. ЮРИДИЧНІ КЛІНІКИ ЯК СУБ'ЄКТИ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ	29
12.Пахомова А.А. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ МОДЕЛІ МИРОВОЇ ЮСТИЦІЇ	31
13.Степанцова К.О. ЕВОЛЮЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: УКРАЇНА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	34
14.Малишко І.М. МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ПОДАТКОВОГО ПРАВА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ.....	36
15.МЕЛЬНИК В.О. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ СТАНДАРТИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	38
16.Єфремова І.І. КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ	40
17.Терещук М.М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЇ У ПРИФРОНТОВИХ ЗОНАХ УКРАЇНИ.....	42

УДК 342.9

Кузьомко Т.Р., студентка 2 курсу
спеціальності D 8 ПРАВО соціально-гуманітарний факультет
Білоцерківський національний аграрний університет
Науковий керівник: Сімакова С.І., к.ю.н., доцент

РОЛЬ МЕДІА У ВИКРИТТІ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО ЧАСУ

У тезах розглянуто роль медіа та громадськості у виявленні корупційних зловживань під час повномасштабної війни. На основі соціологічних даних та аналітичних індексів показано зростання корупційних ризиків і зниження довіри до антикорупційних інституцій у період дії воєнного стану. Доведено, що медіа забезпечують суспільний контроль і оприлюднення матеріалів розслідувань, а під час війни їхня роль зростає, оскільки вони стають одним із ключових механізмів протидії корупції та забезпечення прозорості влади.

Ключові слова: корупція, посадова особа, злочин, антикорупція, боротьба, війна, воєнний стан, прозорість влади.

Медіа виступають гарантом висвітлення актуальної інформації та забезпечують її публічне поширення. В умовах війни саме медіа відіграють ключову роль у фіксації та оприлюдненні корупційних випадків, кількість яких суттєво зросла. На сьогодні, у сучасних умовах корупція безперервно шкодить і загрожує безпеці держави. За даними Transparency International Україна отримала 33 бали зі 100 можливих відповідно до індексу сприйняття корупції у 2022 році та посіла 116 місце з 180 країн, що вкотре підкреслює наявну проблему в нашій державі [1].

За даними опитування, 79,4% населення та 76% представників бізнесу вважають корупцію дуже серйозною проблемою [2, с. 7–8]. 2024 року частка населення, готового повідомляти про факти корупції, зросла до 12,3% (порівняно з 10,2% у 2023 році). Водночас примітно, що 2024 рік позначився подальшим зниженням довіри суспільства до ефективності антикорупційних заходів, що їх реалізують державні інституції [2, с. 59,]

На нашу думку, це мотивовано тим, що у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, напідставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до п. 20 ч. 1 ст. 106 Конституції України [3], Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [4] введено в дію план запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні. З початком повномасштабного вторгнення діяльність антикорупційних органів зазнала певних обмежень, спричинених запровадженням воєнного стану, що, у свою чергу, призвело до збільшення випадків корупційних злочинів.

Саме тут виникає одна з ключових проблем: дедалі частіше лунають твердження окремих посадовців про те, що корупція нібито є «невід'ємною частиною сучасної економіки», таким чином це підриває супротив до корупційних практик і легітимізує їхнє зловживання. З рівнем корупції сильно пов'язані два фактори: низька участь громадян у політичному житті та слабкий захист громадянських прав [5]. Це свідчить про недостатню обізнаність щодо гарантій правового захисту викривачів: лише 16,8% населення добре поінформовані про ці механізми, і цей показник залишався практично незмінним [2, с. 56]. Отримані дані засвідчують необхідність посилення ролі медіа як одного з ключових інструментів протидії корупції. Ефективність цієї протидії передбачає підвищення прозорості діяльності державних інституцій, розширення доступу громадян до інформації та належне інформування про механізми захисту викривачів. Усе це сприяє формуванню активної громадянської позиції та менш толерантному ставленні до корупційних практик.

Водночас постає питання: чи всі ці викриття спрямовані на реальну боротьбу з корупцією, чи інколи вони використовуються для відволікання уваги суспільства від масштабніших корупційних схем, надаючи медіа лише «певну частину» інформації, вигідну окремим групам впливу. Влітку 2023 року було проведено опитування за результатами якого 78% респондентів вважають, що Президент України несе пряму відповідальність за корупцію [6]. Це свідчить про сформований у суспільстві запит на персональну політичну відповідальність найвищих посадових осіб за корупційні прояви в їхньому оточенні. У такому контексті громадськість нерідко сприймає призначення, підтримку чи толерування окремих посадовців або бізнесменів з боку інших представників влади як можливий знак їхньої політичної причетності до ширших корупційних процесів.

Ми вважаємо, що саме завдяки медіа та засобам масової інформації громадяни мають змогу отримувати інформацію про обставини розслідувань корупційних правопорушень, про перебіг масштабних операцій із викриття корупції, зокрема у сферах енергетики та оборони. Публікація матеріалів слідства, даних про обшуки, аудіозаписів чи документів, що підтверджують факти зловживань, підвищує рівень поінформованості населення та сприяє формуванню суспільного контролю за владою.

У воєнний період медіа особливо важливі, адже вони фіксують корупційні зловживання, інформують про хід розслідувань та забезпечують прозорість діяльності державних інституцій. Навіть в умовах підвищених ризиків і інформаційних загроз медіа залишаються ключовим механізмом суспільного контролю, сприяють критичному мисленню громадян і підтримують їхню обізнаність, що є необхідним для функціонування демократичної держави.

Список використаних джерел

1. Індекс сприйняття корупції 2022 : веб-сайт. URL: <https://spi.ti-ukraine.org/> (дата звернення: 19.11.2023);
2. Корупція в Україні 2024: розуміння, сприйняття, поширеність. <https://nazk.gov.ua/pdfjs/?file=/wp-content/uploads/Pages/07/17/0717bf197d9dbfd35baa6d2e939ca43a2e47460785552328ee7bd5e2fdebb05e11548549.pdf> (дата звернення: 21.11.2024);
3. Конституція України: Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 20.11.2023);
4. Про правовий режим воєнного стану : Закон від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 20.11.2023);
5. Can Be Done About Entrenched Corruption? : Paper prepared for Annual World Bank Conference on Development Economies (April 30-May 1, 1997). Washington, D.C., 1997. URL: [www.U4.no.](http://www.U4.no;);
6. Сприйняття загрози корупції громадянами: оцінка влади та вимоги до змін під час війни : веб-сайт. URL: <https://dif.org.ua/article/spriynyattya-zagrozi-koruptsii-gromadyanami-otsinka-vladi-ta-vimogi-do-zmin-pid-chas-viyni> (дата звернення: 20.11.2023).
7. Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/>

УДК 342.9

Гулько Я.О., студент 2 курсу спеціальності D 8 ПРАВО соціально-гуманітарний факультет Білоцерківський національний аграрний університет
Науковий керівник: Сімакова С.І., к.ю.н., доцент

КОРУПЦІЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Під час написання тез розглянуто питання, що стосуються проблем корупції у медичній сфері, її основні прояви та причини. Окрему увагу зосереджено на шляхи подолання корупції у сфері охорони здоров'я.

Ключові слова : корупція, медицина, корупційні схеми, боротьба з корупцією.

Корупція в сфері охорони здоров'я вже багато років залишається однією з найсерйозніших проблем в Україні. Хоча держава проводить реформи та намагається змінити систему охорони здоров'я, багато людей досі стикаються з хабарями, вимаганням коштів і несправедливим